

EMMASTE PÕHIKOOLI KUNSTIÕPETUSE AINEKAVA 4. KLASSILE

1. 4. klassi kunstiõpetuse ainekavas taotletakse, et õpilane:

2. **Tundide arv:** 1 tund nädalas, kokku 35 tundi aastas.

3. Kasutatav õppekirjandus:

Õppematerjale õpilastele kasutamiseks:

Indrek Raudsepp „Joonistan inimest“, ILO 2006, lk 27.

Gabral, Hans (2004) Kunst. IV – VI klassile. Tallinn: Koolibri.

Valik õppematerjale tunde illustreerivate näidete leidmiseks:

[Kunstikeskuse e-õppematerjalid](#)

[Eesti Kunstimuuseumi digikogu](#) (registreeru kasutajaks)

[Kumu Kunstimuuseumi virtuaaltuur](#)

[Eesti Muuseumide Veebivärv](#)

[Google Art Project](#) – paljude kunstimuuseumide virtuaaltuurid ja kvaliteetsed reproduktsioonid

Laanemäe, K., Lüsi, A., Purre, A., Tšekulajeva, J. (2011) Tähelepanu! Valmis olla! KUNST! 16 kunstiprojekti. Õpetajaraamat. Tallinn: MTÜ Loovalt tulevikku ([digiversioon](#)).

Laanemäe, K., Lüsi, A., Purre, A., Tšekulajeva, J. (2011) Tähelepanu! Valmis olla! KUNST! 16 kunstiprojekti. Õpilaseraamat. Tallinn: MTÜ Loovalt tulevikku.

Rehepapp, M. 2012. Disainispikker. Tööraamat õpetajale disaini õpetamiseks. Tallinn: Eesti Kunstiakadeemia.

4. TEEMAD

4.1. VIKERKAAR. Värviring, värvide segamine: „VASTU TUULT VIKERKAARE värvi VIHMAVARJUGA KOOLI POOLE”.

Ülesanne: temaatilise kompositsiooni loomine ja maalimine guašš värvidega. Vikerkaare värvide järjekord, põhivärvide omavaheline segamine. Liikuva inimes kujutamine. Esiplaan, tagaplaan, soojad ja külmad värvid ja nende kontrastide kasutamine, ühe värvi erinevad toonid. Oma töö esitlemine.

Õpitulemused: õpilane

- teab vikerkaare värve ja nende tekkelugu
- oskab kasutada värvikontraste
- oskab nimetada ühe värvi erinevaid toone
- oskab näha ja kujutada inimest tema vanusele omastes proportsioonides.

4.2. KARBI KUJUNDAMINE. (3 tundi) Pinnalaotuse joonestamine, kirja kujundamine; vastavalt karbi funktsioonile Trükitähtede muutmine uueks kirjatüübiks.

Tegevused: Trükitähtede muutmine uueks kirjatüübiks; kirjatüüpide uurimine; karbi pinnalaotuse valmistamine; kujundatud kirja juurde kollaažina pildiline kujundus.

Õpitulemused: õpilane

- tunneb ja oskab mõõta ja joonestada geomeetrilisi kujundeid
- oskab kasutada mõõtmiseks vajalikke tööriistu
- oskab arvestada toote funktsionaalsust
- oskab kavandada lihtsat eset

- suhtub positiivselt õppimisse
- täidab reegleid ja kokkuleppeid
- õpib tundma uusi kirjatüüpe ja neid kasutama.

4.3. MINISKULPTUURI valmistamine savist, vabal valikul.

Tegevused: Kunstiajaloost tuntud inimeskulptuuride asendite uurimine (Egiptusest moodsa kunstini).

Õpitulemused: õpilane

- uurib, analüüsib ja võrdleb eri ajastute teoseid, märkab erinevaid vorme
- mõistab pooside „keelt“ skulptuuris
- eksperimenteerib kujutamise reeglitega
- saab teadmisi kultuuri ajaloost ja kultuurilisest mitmekesisusest.

4.4. EMOTSIOONID. (Laulupeol, tantsupeol, pilli mängides vms) (naer, kehakeel).

Tegevused: Räägime laulupeoelamustest, selle ajaloost, lauludest, heliloojatest, dirigentidest, rahvariitetest jne; laulupeo tähendusest eestlastele, igauks naerab isemoodi; laulukooris tagaridades inimeste suurus väheneb; ilm, valgus, pimedus laulupeol.

Õpitulemused: õpilane

- väljendab visuaalsete vahenditega mõtteid, ideid
- tutvub näo proportsiooniga
- oskab jälgida ja tähele panna enda ja teiste liigutusi
- eksperimenteerib kujutamise reeglitega (pimedus)
- kujutab edastades ruumilisust
- omab oskust kujutada meeleolu muusika kaudu.

4.5. LOSSIPARGI MEELEOLU PURSKKAEVUGA 150 aastat tagasi. Kolmedimensioonilise teose loomine (3D pilt). (3 tundi) (Pildiraami kujundamine ja mõisaproua või härra portree 3D pildis).

Kadrioru park.

Tegevused: Vaatame erinevate purskkaevude fotosid ja videoid, samal ajal arutame, kuidas kujutada voolavat vett. Katsetame, millised vahendid annavad selle loodusnähtuse parima tulemuse, kas geelpliiatsid, läbipaistev teip, akvarellid, laineline viltpliiatsimuster või miski muu. Peale purskkaevu valmimist lisame esiplaanile pargis jalutajad –inimesed küljelt liikumises ajastruult rõivastatuna.

Mõtleme, mis aastaag, päevaag on ja missugused oleksid siis langevad varjud.

Õpitulemused: õpilane

- kujutab ja kujundab vaatluse ja ideede põhjal, rakendab kompositsiooni baasoskusi
- loovülesandeid lahendades katsetab erinevaid kunstitehnikaid ja materjale, kasutab sobivaid tehnikaid
- kasutab ruumilisuse edastamise võtteid
- märkab langevat varju
- oma töö esitlemine.

4.6. KUBISMI JA REALISMI KOHTUMINE. „KUUBIKOERAST REALISTLIK KOER”. Kahe erineva maailma kohtumine.

Tegevused: arutleme, mida taotleb kubism, mida realism; püüame lavastada ja kujutada läbi selle vastandumise kaht ühte liiki kuuluvat tegelast.

Õpitulemused: õpilane

- uurib ja võrdleb erinevaid vorme ja kujutamislaade

- kasutab kavandamist ideede edasiarendamise ja viimistluse protsessis
- eksperimenteerib kujutamise reeglitega.

4.7. RAHVUSLIK VÄRVIVAIP. Värvitoonide segamine. Ornament (ühe värvi erinevad toonid, vastandvärvid). **RAHVAKUNST** (tarbekunst).

Tegevused: ühistööna valmib vaip, kus paarilised kujundavad rahvusliku ornamendid võimalikult paljude ülesandeks saanud värvitoonides 40x40cm suurusele paberile, ornamendiga (muhu mänd).

Õpitulemused: õpilane

- mõistab, mis on värvide kogumõju, värvikompositsioon ja kooskõla
- täiendab värvisegamisoskusi
- oskab osaleda koostöös ühise tulemuse nimel.

4.8. TÄNAV VANALINNAS. AKSONOMEETRIA. (kolmanda ruumimõõtme kujutamine).

Tegevused: Õpime kolmanda ruumimõõtme kujutamist kahemõõtmelisel pinnal harjutustööna.

Õpitulemused: õpilane

- oskab luua ja mõelda, kes ja mis ülesanne on arhitektil linna, hooneid luues
- mis elukutseid on linna loomisel vaja
- kasutab ruumilisuse kujutamise võtteid.

4.9. Skulptuur HOROSKOOP; kaasaegne kunst (rühmatöö).

Tegevused: Tutvume hiina horoskoobiga. Hangime infot maailmaruumist, päikesesüsteemist, tähtkujudest. Kasutada võib nii väljalõikeid, prinditud materjale joonistada, maalida jne. Ülesandena valmib sõnumiga kollaaž, mida tuleb esitleda.

Õpitulemused: õpilane

- osaleb aruteludes ja koostöös ühise eesmärgi nimel
- arendab vormitunnetust ja harjutab vormi teostamist
- aitab uurida maailmaruumi, päikesesüsteemi, tähistaevast, tähtkujusid
- osaleb teabe hankimisel
- oskab leitud teabele anda kriitilist hinnangut.

4.10. TULETORN SAAREL. (tulepaak).

Tegevused: Räägime tuletornidest ja loome kujutuse tuletornist oma saarel. Silmapiiri ja ilmastiku, mere kujutamine, kauguse kujutamine, mere ja taeva jagamine silmapiirini kahanevalt ja silmapiirilt autori suunas tulevalt laienevana. Värvide segamine, helestamine, tumedamaks muutmise. Loodusobjektide lisamine, ilmastikunähtused, jne.

Õpitulemused: õpilane

- õpib tundma asjade sümbol-tähendusi
- silmapiiri mõiste, olulisus ruumilisuse kujutamisel
- esiplaani ja tagaplaani kujutamine
- mõtleb Eesti asendil Euroopas
- saab ülevaate Hiiumaa tuletornidest (Kõpu tuletorn).

4.11. EESTI (HIIUMAA) KAART. Valmistame koos suuremat sorti Eesti (või Hiiumaa) kaardi suuremate linnade, tähtsamate teede ja jõgedega. Tuletame meelde, kes on kus käinud ja millega see koht meelde on jäänud. Joonistame kaardile, mis käidud kohale iseloomulik, kuni kaart saab pilte peaaegu täis.

Tühjaksjäänud kohtadesse joonistame pilte naljaka kohanime järgi (nt Vatsa, Urumarja, Sandisoo).

Õpitulemused: õpilane

- õpib koostöös tundma isamaad ja emakeelt
- väljendab visuaalsete vahenditega mõtteid, ideid
- oskab otsida erinevatest allikatest vajalikku infot
- oskab analüüsida visuaalset teksti
- oskab lugeda erinevaid kaarte, iseloomustab geograafilist asendit
- oskab leida laule jt muusikateoseid, mis on seotud kohanimedega
- kirjutab õigesti kohanimesi
- õpib tundma Eestimaa paiku ja neid kaardil leidma.

4.12. KAMEELEON (ka sisalik, saurus) ja selle kujutamine plastiliinist vm massist papitükil.

Tegevus: Looma plastiliinist papitüki keskele mitmevärvilise kameeleoni - reljeefi; teisel tunnil joonistame tausta, mis lähtub otseselt troopikasisaliku olemasolevatest laikudest ja muudame kameeleoni tagapõhjast raskesti ülesleitavaks.

Õpitulemused: õpilane

- katsetab erinevaid kunstitehnikaid
- väljendab visuaalsete vahenditega mõtteid, ideid
- teab infotehnoloogia võimalusi teabe hankimisel
- oskab leitud teabele kriitilist hinnangut anda
- oskab analüüsida visuaalset teksti.

4.13. MINU „KOLLEKTSIOON”. Installatsiooni loomine ühistööna teemal „SÄÄSTA, ÄRA SAASTA!”

Tegevused: vestleme kogumise ja kunsti seostest; kogumisega seotud kunstnikud; kogumine kui nähtus; isiklik kogumiskogemus. Installatsiooni loomiseks koguda äraviskamiseks mõeldud kommi-, nätsu, küpsisepabereid (millest ei ole kahju) ja teisi väikseid pakendeid.

Õpitulemused: õpilane

- mõistab, kuidas kollektsioonist saab teos
- planeerib tegevust süstemaatilisel ja vastavalt seatud eesmärgile
- mõtleb oma osast loodusreostuse vähendamisel
- planeerib tegevust süstemaatilisel ja vastavalt seatud eesmärgile
- mõtleb kogumisele ja tekib huvi uue hobi vastu
- osalemine rühmatöös
- saab oma arvamust avaldada.

4.14. MINU TEGEVUS TEEMAPARGIS (bussipeatus) HIIUMAAL EMMASTE VALLAS. (Uue vajaliku objekti, ehitise vms. loomine visanditena).

Tegevused: arutelu, et saada selgust kust jakuidas tuleb valla rahakotti raha, et valda arendada, mida saad ise ära teha, et tulevikus oleks vald edukam.

Õpitulemused: õpilane

- mõtleb kodukoha arengule ja oma seotust sellega
- mõtleb enda tugevatele külgedele, mida arendada
- mõtleb, mis elukutse sobiks tema huvide ja tugevate külgedega
- saab oma arvamust avaldada

- mõtleb erinevatele elukutsetele ja ka kunstiga seotud elukutsetega (disainimine, arhitektuur, kirjakunst, logo, reklaam jne.), milleta ei saa hakkama ka ettevõtte, firma loomisel.

4.15. RATA (maastikuratta) **DISAINIMINE**, pinnafaktuuride kasutamine, tušš, sulg, enda (disaineri) logo rattal; maastiku kujundamine. **INIMENE** (disainer) rattaga proovisõidul Hiiumaa maastikul (kivid, liiv, vesi, taimestik, vahelduv reljeef, rannamaastik, raba, metsatee jne., inimese proportsioonid, emotsioonid.) Segatehnika: tušš, sulg, viltpliiats, akvarell.

Õpitulemused: õpilane

- oskab kujundada
- saab kasutada fantaasiat piiramatult.

4.16. MUST, VALGE, HALL (mittevärvid) „KARGE TALVEPÄEV” guašš; monokroomne maal. Ülesanne: kujundada talvepäeva halli, musta ja valge värvi kasutamisega. Aluspaber hallides toonides. Heledad pinnad – lumised valgusviirud maas, lumi okstel ja härmatis – valge pliiatsi või korrektoriga või pastellkriidiga. Tumedad varjuküljed aga viltpliiatsi või veekindla markeriga.

Must värv on nagu pilkane pimedus, värvide puudumine. Valge on päikesevalgus, mis vikerkaares jaguneb värvideks.

Õpitulemused: õpilane

- julgeb maalida piiratud arvu värvidega.

4.17. RAHA. Kes on kujutatud rahadel? Kes on kujundanud Eesti rahad?

Ülesanne: kujutada OMA raha graafiliselt kõiki raha kujundamise traditsiooniliste võtetega kasutades vilt-, värvi- ja harilikke pliiatseid.

Õpitulemused: õpilane

- urib raha kujundamise ajalugu
- oskab kasutada raha kujundamise elemente graafiliselt.

4.18. VAPP. VAPIKIRI.

Ülesanne: luua oma vapp, kus on märkidena kasutatud huviala või mingi muu tähtis asi ning lainetavale lindile oma vapikiri- lööklause. Kujundamine graafiliselt vilt-, värvipliiatsite ja tušši ning sulega.

Õpitulemused: õpilane

- teab, kuidas tekkis vapp ja kes kasutab
- mõtleb enda huvide peale ja leiab end iseloomustava sümboli
- loob enda positiivse lööklause, mis aitab elus sihte seada.

4.19. TOOLI DISAIN. Disainimine, disainer, tarbekunst.

Ülesanne: kavandada tool, mis sobib ka istumiseks ning läheks mööblukujunduse ajalukku. Joonistada 3 erineva funktsiooniga tooli, mõeldes kellele, kuhu ja milleks. Leida ka sobiv värvitoon ja teha kaaslastele selgeks, miks see tool läheb kindlasti ajalukku.

Õpitulemused: õpilane

- suudab läbimõeldult luua
- suudab fantaseerida
- pakub julgelt välja oma lahendusi
- eelnevalt uurib ka ajalugu.

4.20. MAAILMA RAHVASTE KUNST. Austraalia aborigeenide kunst. Klaasialuse või mõne muu eseme kujundamine austraallaste laadis.

Ülesanne: klaasialuse kujundamine aborigeenide stiilis pruunide toonidega.

Õpitulemused: õpilane

- pruunis koloriidis värvitoonide segamise
- aborigeenide kunstile omaste täpitamisvõtete katsetamine
- kujundab tarbeeseme.

4.21. VALGUS ja VARI. SEENED.

Ülesanne: seente kujutamine ruumiliselt. Varju ja valguse nägemine. Valgus, vari, omavari. Värvide helestamine valge lisamisega. Luua seentest kompositsioon.

Õpitulemused: õpilane

- suudab näha esemel kõige heledamat ja kõige tumedamat osa ja langevat varju
- loob kompositsiooni
- püüab segada erinevaid värvitoone
- oskab helestada ja tumestada.

4.22. PAPI- JA PAPIMATERJALITRÜKK; klišee, tõmmis.

Ülesanne: luua kirjandusteose ainetel illustratsioon A.Lindgreni „Karlsson Katusel” ainetel, kus on kõige rohkem LIKUMIST.

Õpitulemused: õpilane

- teeb eeltööd, et tingimust ”kiirusest” täita
- õpib kasutama õigeid papist detailide kasutamise võtteid
- teab, mis vahendeid kõrgtrükitehnikas kasutatakse
- tunneb mõisteid klišee, tõmmis.

4.23. ÕPILASTÖÖDE NÄITUSEL TÖÖDE EKSPONEERIMINE.

Õpitulemused: õpilane

- tunneb rõõmu tehtud tööst
- jagab oma rõõmu kogukonnaga
- muutub enesekindlamaks.